

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP.430.001.2018

Nr ewid. 56/2018/P/18/001/KAP

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2017 r.
w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny

Warszawa, maj 2018 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2017 r.
w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny**

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej

Bogdan Skwarka

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, *07.05.* 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Ocena kontrolowanej działalności	5
1. Ocena ogólna	5
2. Wnioski	5
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa.....	6
1. Dochody budżetowe	6
2. Wydatki budżetu państwa.....	6
3. Sprawozdawczość.....	9
IV. Informacje dodatkowe	10
Załączniki	11

I. Wprowadzenie

Dysponentem części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny jest Prezes NSA będący jednocześnie dysponentem środków budżetowych III stopnia. Prezesowi NSA jako dysponentowi części podlega 16 dysponentów środków budżetowych III stopnia, którymi są prezesi wojewódzkich sądów administracyjnych. Zgodnie z art. 14 § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych¹, w zakresie wykonywania budżetu sądów administracyjnych Prezesowi NSA przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

W ramach części 05 finansowano – zgodnie z obowiązującymi przepisami – zadania z zakresu:

- sprawowania wymiaru sprawiedliwości poprzez kontrolę działalności administracji publicznej oraz rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między organami jednostek samorządu terytorialnego, samorządowymi kolegiami odwoławczymi i między tymi organami a organami administracji rządowej,
- realizacji ustawowo określonych świadczeń sędziom w stanie spoczynku i ich rodzinom.

Celem kontroli było dokonanie oceny, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny w związku z wykonaniem budżetu państwa na rok 2017.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego,
- realizację wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2017 oraz sprawozdań za IV kwartał 2017 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² (dalej: ufp).

W niniejszej informacji została przedstawiona ocena ogólna wykonania w 2017 r. budżetu państwa wraz z wynikami kontroli w Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie (dalej: WSA w Warszawie).

Wykaz jednostek objętych kontrolą przedstawiono w załączniku nr 5 do niniejszej informacji.

Zrealizowane w 2017 r. w części 05 dochody wyniosły 52 427,8 tys. zł. Wydatki budżetu państwa zrealizowano w wysokości 436 025,3 tys. zł, co stanowiło 0,1% całości wydatków budżetu państwa.

W części 05 budżetu państwa nie planowano i nie realizowano wydatków na projekty finansowane z udziałem środków z budżetu środków europejskich.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 2188, ze zm.

² Dz. U. z 2017 r. poz. 2077.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

II Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna⁴

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny.

Kontrola 4,7% zrealizowanych wydatków budżetu państwa w części 05 wykazała, że zostały one poniesione zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Wydatki ponoszono na zadania służące realizacji celów jednostki.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań za 2017 r. przez dysponenta części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny, sprawozdań jednostkowych NSA (dysponenta III stopnia) oraz Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

a także sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 05 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanych jednostek (NSA dysponenta III stopnia oraz WSA w Warszawie) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem sprawozdań dysponentów III stopnia. Skontrolowane sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, z wyjątkiem sprawozdania Rb-27 – NSA dysponenta III stopnia.

W sprawozdaniu Rb-27 wykazano należności w kwocie 849,6 tys. zł, które nie mogły być egzekwowane, jako „zaległości netto”. Wykazanie takich należności było niezgodne z § 9 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵ (dalej: rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej). Zgodnie z przyjętymi przez NIK kryteriami oceny, ujawniona w toku kontroli NIK nieprawidłowość nie wpłynęła na ocenę wykonania budżetu państwa w części 05.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w 2017 r. w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny przedstawiona została w załączniku nr 4 do niniejszej informacji.

2. Wnioski

Po kontroli wykonania budżetu państwa w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o niewykazywanie w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w pozycji „zaległości netto” należności, które nie mogą być egzekwowane.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

⁵ Dz. U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.

III Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa

1. Dochody budżetowe

W ustawie budżetowej⁶ dochody budżetu państwa w części 05 zostały zaplanowane w kwocie 49 700,0 tys. zł. Zrealizowano dochody w wysokości 52 427,8 tys. zł, tj. wyższej o 5,5% niż kwota planowana. Pochodziły one głównie z opłat w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (44 582,0 tys. zł). W porównaniu do 2016 r. wykonane dochody były wyższe o 4,1% (o 2 061,6 tys. zł) głównie w związku z osiągnięciem większych wpływów z wpisów sądowych.

Zestawienie dochodów budżetowych w 2017 r. według klasyfikacji budżetowej, przedstawiono w załączniku nr 1 do niniejszej informacji.

Na koniec 2017 r., według sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 05 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 1 329,7 tys. zł, w tym zaległości stanowiły kwotę 1 328,9 tys. zł. Kwota zaległości, została w sprawozdaniu Rb-27 zawyżona o 849,6 tys. zł, tj. o należność, która zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych nie powinna być wykazywana w sprawozdaniu w pozycji „zaległości netto”. W porównaniu z rokiem 2016 należności ogółem były niższe o 416,3 tys. zł, a zaległości wyższe o 9,3 tys. zł. Większość zaległości stanowiły należności z tytułu nienależytego wykonania projektu budowlanego będące przedmiotem postępowania sądowego oraz z tytułu niespłaconej pożyczki mieszkaniowej sędziego (zaległość dotyczyła WSA w Gliwicach i w celu jej odzyskania prowadzone było postępowanie egzekucyjne z nieruchomości sędziego, spłatę pożyczki rozpoczęli również poręczyciele).

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r., kontrola dochodów budżetowych w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

2. Wydatki budżetu państwa

Wydatki budżetu państwa w części 05 zostały zrealizowane w kwocie 436 025,3 tys. zł, co stanowiło 94,0% planu (463 938,0 tys. zł). W porównaniu do roku 2016 nastąpił wzrost wydatków o 23 013,5 tys. zł, tj. o 5,6%.

Dysponent części 05, na podstawie art. 177 ust. 3 pkt 2 ufp podjął dwie decyzje o blokowaniu wydatków na kwotę 17 608,0 tys. zł, z tego:

- 7 721,0 tys. zł⁷ w związku z opóźnieniami w realizacji dwóch zadań inwestycyjnych „Informatyzacja postępowania sądowniczo-administracyjnego” oraz „Prace budowlane w budynku WSA w Szczecinie”,
- 9 887,0 tys. zł⁸ w związku z nieobsadzeniem stanowisk orzeczniczych z powodu wydłużonych w czasie wieloinstancyjnych procedur weryfikacji kandydatów na stanowiska sędziowskie oraz mniejszą liczbą sędziów przechodzących w stan spoczynku.

Prezes NSA dokonał blokad niezwłocznie po oszacowaniu nadmiaru posiadanych środków i zaistnieniu przesłanek uzasadniających ich zablokowanie. Wydatki w części 05 nie były zwiększane z rezerw budżetu państwa.

⁶ Ustawa budżetowa na rok 2017 z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 108, ze zm.).

⁷ Zarządzenie nr 20 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 września 2017 r. w sprawie blokowania planowanych wydatków na 2017 rok.

⁸ Zarządzenie nr 29 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie blokowania planowanych wydatków na 2017 rok.

W dwóch kontrolowanych jednostkach wydatki budżetu państwa w 2017 r. zrealizowano w kwocie: w NSA, u dysponenta III stopnia – 110 324,8 tys. zł (90,9% planu po zmianach), a w WSA w Warszawie – 85 574,2 tys. zł (94,3% planu po zmianach).

Zestawienie wydatków budżetowych w 2017 r., w części 05, według klasyfikacji budżetowej przedstawiono w załączniku nr 2 do niniejszej informacji.

Wydatki w części 05 według grup ekonomicznych przedstawiały się następująco.

Świadczenie na rzecz osób fizycznych wyniosły 40 573,3 tys. zł (9,3% wydatków w części), co stanowiło 87,7% planu po zmianach. W porównaniu do roku 2016 r. wydatki te były wyższe o 4 600,9 tys. zł, tj. o 12,8%. Najwyższe wydatki (40 285,1 tys. zł) zostały poniesione na wypłaty uposażeń sędziów oraz uposażenia rodzinne. Wydatki te wzrosły w 2017 r. w porównaniu do roku 2016 m.in. ze względu na większą liczbę sędziów przechodzących w stan spoczynku.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 383 837,6 tys. zł (88,0% wydatków w części), co stanowiło 96,4% planu po zmianach. Były one wyższe niż w 2016 r. o 12 500,1 tys. zł, tj. o 3,4%. Dominującą pozycję w tej grupie stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 315 427,6 tys. zł (97,4% planu po zmianach). Wydatki na wynagrodzenia (z pochodnymi) wzrosły w porównaniu do 2016 r. o 10 607,1 tys. zł (o 3,5%).

Przeciętne zatrudnienie (według sprawozdania Rb-70 *kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach*) w przeliczeniu na pełne etaty, w części 05 wyniosło w 2017 r. – 2 295 osób i było o 11 osób wyższe, niż w 2016 r. (2 284 osoby). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w 2017 r. wyniosło 10 518,84 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2016 r. (10 207,26 zł) było wyższe o 311,58 zł, tj. o 3,1%. Wzrost wynagrodzeń wynikał głównie z ustawowego wzrostu płac sędziów oraz referendarzy sądowych, awansów zawodowych, wypłaty nagród jubileuszowych, wzrostu wypłat dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2017 r. przedstawiono w załączniku nr 3 do niniejszej informacji.

Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 11 614,4 tys. zł (2,7% wydatków w części), co stanowiło 59,6% planu po zmianach. W porównaniu do 2016 r. wydatki były wyższe o 5 912,5 tys. zł, tj. o 203,7%. W ramach tej grupy na inwestycje wydatkowano 9 257,6 tys. zł (95,1% planu po zmianach), a na zakupy inwestycyjne 2 356,8 tys. zł (24,2% planu po zmianach). Przyczyną niewydatkowania środków (7 721,0 tys. zł) były głównie opóźnienia w realizacji dwóch zadań inwestycyjnych „Informatyzacja postępowania sądownoadministracyjnego” oraz „Prace budowlane w budynku WSA w Szczecinie”, które spowodowały brak możliwości zakończenia i rozliczenia zaplanowanych zadań.

Zobowiązania w części 05 na koniec 2017 r. wyniosły 23 426,5 tys. zł i były wyższe o 966,4 tys. zł, tj. o 4,3%, niż kwota zobowiązań na koniec 2016 r. Wśród zobowiązań największy udział stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia wraz z pochodnymi (22 230,6 tys. zł). Na koniec 2017 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Badaniem szczegółowym NIK objęto prawidłowość realizacji części wydatków budżetu państwa (w tym prawidłowość wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz stosowania wyłączeń ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹ - dalej ustawa Pzp) w kwocie 20 364,7 tys. zł (wydatki bieżące – 13 092,9 tys. zł i wydatki majątkowe – 7 271,8 tys. zł) poniesionych przez kontrolowane jednostki, które stanowiły 4,7% wydatków budżetu państwa w części 05. Próba dotyczyła wydatków wylosowanych metodą MUS (metoda statystyczna, w której prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości udokumentowanej dowodem) w wysokości 16 081,7 tys. zł (127 zapisów) i dobranych celowo według osądu kontrolera w wysokości 4 283,0 tys. zł (76 zapisów).

⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, ze zm.

W ramach powyższej próby badaniem objęto prawidłowość stosowania procedur określonych w ustawie Pzp w odniesieniu do pięciu postępowań o zamówienia publiczne (trzy w trybie przetargu nieograniczonego, jedno w trybie zapytania o cenę oraz jedno o wartości poniżej 30 tys. euro, bez stosowania ustawy Pzp) o łącznej wartości 4 117,6 tys. zł udzielonych przez NSA – dysponenta III stopnia oraz WSA w Warszawie.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z przepisami, planem finansowym oraz umowami, na zadania służące realizacji celów jednostki. Nie stwierdzono wydatków niegospodarnych.

W wyniku analizy postępowań badanych pod kątem prawidłowości stosowania procedur określonych w ustawie Pzp nie stwierdzono w kontrolowanych jednostkach naruszeń tych przepisów. Kontrola w NSA, na próbie trzech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o wartości powyżej 30 000 euro wykazała, że żadne z zastosowanych kryteriów nie odwoływało się do właściwości wykonawców, a komisje przetargowe sporządzały protokoły z posiedzeń, na których znajdowały się podpisy wszystkich członków. Tym samym NIK uznaje, że zostały zrealizowane wnioski sformułowane po kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. dotyczące niestosowania jako kryterium oceny ofert, w ramach udzielania zamówień publicznych, kryterium podmiotowego jakim jest „doświadczenie wykonawcy” oraz dokumentowania prac komisji przetargowych w formie i trybie wskazanym w regulaminie komisji.

Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Wydatki w części 05 w 2017 r. zostały poniesione w szczególności na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) sędziów, asesorów i aplikantów (315 427,6 tys. zł, tj. 72,3% wydatków w części 05) oraz uposażenia sędziów w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne (40 285,1 tys. zł, tj. 9,2%).

W efekcie zrealizowanych wydatków majątkowych w kwocie 11 614,4 tys. zł:

- w ramach wydatków na inwestycje (9 257,6 tys. zł) wykonano m.in. roboty budowlane w budynkach WSA w Warszawie i w WSA w Szczecinie, zainstalowano windę osobową w WSA w Gdańsku, wykonano sieć teletechniczną w budynku WSA w Gliwicach;
- w ramach wydatków na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (2 356,8 tys. zł) zakupione zostały m.in.: urządzenia elektrotechniczne do zmniejszenia poboru mocy z sieci energetycznej, centrala systemu sygnalizacji pożaru do siedziby NSA, lokal mieszkalny (NSA – dysponent III stopnia), trzy samochody osobowe (WSA w Bydgoszczy, Opolu, Rzeszowie) oraz jeden osobowo-transportowy (WSA w Warszawie), system do tworzenia kopii zapasowych (dla WSA w Łodzi), sprzęt biurowy i informatyczny (kserokopiarki, urządzenia wielofunkcyjne, serwery, przełączniki sieciowe).

Wydatki w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny w 2017 r. były realizowane w ramach dwóch podzadań 13.2.6 *Uposażenia dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne* oraz 18.4.1. *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądownictwo administracyjne*.

W podzadaniu 13.2.6 *Uposażenia dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne* planowana wartość miernika *procent wypłaconych uposażeń sędziom w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych, wolnych od nadpłat i niedopłat* – 100, została wykonana w zaplanowanej wysokości.

Szczegółowe badanie podzadania 18.4.1 *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądownictwo administracyjne* w ramach zadania 18.4.¹⁰, dla którego NSA jest dysponentem „wiodącym” w ramach funkcji państwa 18 – *Sprawiedliwość*, pod względem prawidłowości określenia celów i mierników ich realizacji, rzetelności monitoringu mierników oraz stopnia osiągnięcia zaplanowanych celów wykazało, że:

- cel zadania i podzadania *Wydawanie orzeczeń w rozsądnych terminach – zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu* i miernik realizacji tych celów *Średni czas trwania*

¹⁰ Zadanie pn. *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądownictwo administracyjne*.

postępowania przed sądami administracyjnymi – czasookres rozpatrywania spraw przez sądy I instancji (przy rocznym wpływie do 70 tys.) zostały określone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2017 r.¹¹;

- monitoring mierników prowadzony był na podstawie rzetelnych źródeł danych, tj. miesięcznych sprawozdań statystycznych przekazywanych przez wojewódzkie sądy administracyjne do Wydziału Informacji Sądowej NSA;
- wartość miernika realizacji celów tego zadania i podzadania wyniosły 3,95 miesiąca, przy planowanym mierniku *około 6 miesięcy*.

3. Sprawozdawczość

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez dysponenta części 05 łącznych sprawozdań budżetowych za 2017 r. oraz jednostkowych Naczelnego Sądu Administracyjnego (dysponent III stopnia) i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 05 terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek).

Sprawozdania jednostkowe NSA (dysponenta III stopnia) oraz WSA w Warszawie, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania jednostkowe zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym (za wyjątkiem sprawozdania Rb-27 NSA dysponenta III stopnia).

W sprawozdaniu Rb-27 za 2017 r. NSA dysponenta III stopnia stwierdzono, że błędnie ujęto w kolumnie „zaległości netto” należności, które nie mogły być egzekwowane w kwotach 413,3 tys. zł oraz 436,3 tys. zł. Wykazanie takich należności w kolumnie „zaległości netto” było niezgodne z § 9 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, bowiem w pozycji tej wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane. Jak ustalono, na dzień 31 grudnia 2017 r. należność dotycząca nienależytego wykonania projektu budowlanego nie mogła być egzekwowana, gdyż Sąd Okręgowy wyrokiem z 6 czerwca 2017 r. oddalił powództwo NSA w sprawie o zapłatę odszkodowania. Od ww. wyroku wniesiona została apelacja do Sądu Apelacyjnego, który do dnia 31 grudnia 2017 r. nie wydał orzeczenia w przedmiotowej sprawie.

Szczegółowe badanie systemu kontroli zarządczej w zakresie sporządzania sprawozdań wykazało, że stosowany w NSA system zapewnił, w sposób racjonalny, prawidłowość sporządzanych sprawozdań. Stwierdzona nieprawidłowość miała charakter jednostkowy, a powodem jej powstania było przyjęcie zasady wykazywania w sprawozdaniach Rb-27 w kolumnie „zaległości netto” również należności spornych. Stwierdzony błąd dotyczył jednego z sześciu sporządzanych sprawozdań (dysponenta głównego oraz NSA – dysponenta III stopnia) i zgodnie z przyjętymi przez NIK kryteriami oceny nie miał wpływu na pozytywną opinię o sprawozdawczości.

¹¹ Dz. U. poz. 735.

IV. Informacje dodatkowe

Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w dniu 11 kwietnia 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o niewykazywanie w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w pozycji „zaległości netto”, należności które nie mogą być egzekwowane. Natomiast w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Prezesa WSA w Warszawie NIK nie sformułowała uwag i wniosków pokontrolnych.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Prezes NSA, pismem z dnia 19 kwietnia 2018 r., poinformował, że wdroży zalecenie NIK w zakresie niewykazywania spornej należności w pozycji „zaległości netto” w sprawozdaniu Rb-27.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, w tym:	50 366,2	49 700,0	52 427,8	104,1	105,5
1.	Dział 751 Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	50 366,2	49 700,0	52 427,8	104,1	105,5
1.1.	Rozdział 75102 Naczelne organy sądownictwa	50 366,2	49 700,0	52 427,8	104,1	105,5
1.1.1.	§ 057 Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	0,0	0,0	0,5	-	-
1.1.2.	§ 058 Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	1 007,1	30,0	1 859,5	184,6	6 198,3
1.1.3.	§ 063 Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	-	44 235,0	44 582,0	-	100,8
1.1.4.	§ 069 Wpływy z różnych opłat	42 244,4	-	-	-	-
1.1.5.	§ 070 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych	5 933,1	4 430,0	4 986,4	84,0	112,6
1.1.6.	§ 075 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	380,0	370,0	382,9	100,8	103,5
1.1.7.	§ 087 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	14,0	5,0	15,5	110,7	309,9
1.1.8.	§ 092 Wpływy z pozostałych odsetek	649,5	557,0	495,3	76,3	88,9
1.1.9.	§ 094 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	-	18,0	60,7	-	337,1
1.1.10.	§ 095 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	-	1,0	31,2	-	3124,6
1.1.11.	§ 097 Wpływy z różnych dochodów	138,0	54,0	13,8	10,0	25,5

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2017 z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 108, ze zm.).

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł				%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, z tego:	413 011,8	463 938,0	463 938,0	436 025,3	105,6	94,0	94,0
1.	Dział 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	377 347,1	418 022,0	418 022,0	395 740,2	104,9	94,7	94,7
1.1.	Rozdział 75102 Naczelne Organy Sądownictwa	377 347,1	418 022,0	418 022,0	395 740,2	104,9	94,7	94,7
1.1.1.	§ 302 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	301,7	308,0	319,9	282,0	93,5	91,6	88,1
1.1.2.	§ 303 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	6,0	10,0	10,0	6,3	104,2	62,5	62,5
1.1.3.	§ 401 Wynagrodzenia osobowe pracowników	129 204,8	132 879,0	132 916,0	132 350,6	102,4	99,6	99,6
1.1.4.	§ 403 Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów	131 562,5	153 868,0	144 302,0	137 764,3	104,7	89,5	95,5
1.1.5.	§ 404 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	18 993,3	21 392,0	19 585,0	19 574,1	103,1	91,5	99,9
1.1.6.	§ 411 Składki na ubezpieczenia społeczne	22 517,4	25 066,0	24 230,0	23 131,8	102,7	92,3	95,5
1.1.7.	§ 412 Składki na Fundusz Pracy	2 542,5	2 942,0	2 823,0	2 606,9	102,5	88,6	92,3
1.1.8.	§ 414 Wpłaty na PFRON	1 609,8	-	1 776,0	1 733,9	107,7	-	97,6
1.1.9.	§ 417 Wynagrodzenia bezosobowe	859,0	973,0	1 036,0	911,1	106,1	93,6	87,9
1.1.10.	§ 400 Grupa wydatków bieżących jednostki	35 686,4	36 021,0	39 881,8	-	-	-	-
1.1.11.	§ 421 Zakup materiałów i wyposażenia	10 530,5	-	-	10 827,7	102,8	-	-
1.1.12.	§ 422 Zakup środków żywności	374,8	-	-	373,9	99,8	-	-
1.1.13.	§ 424 Zakup materiałów pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	411,9	579,0	498,0	379,3	92,1	65,5	76,2
1.1.14.	§ 426 Zakup energii	7 295,9	-	-	7 389,9	101,3	-	-
1.1.15.	§ 427 Zakup usług remontowych	6 366,7	6 961,0	7 829,0	7 300,2	114,7	104,9	93,2
1.1.16.	§ 428 Zakup usług zdrowotnych	298,9	-	-	304,9	102,0	-	-
1.1.17.	§ 430 Zakup usług pozostałych	13 004,3	-	-	14 642,3	112,6	-	-
1.1.18.	§ 434 Zakup usług remontowo-konserwatorskich	787,0	-	-	376,7	47,9	-	-
1.1.19.	§ 436 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	872,7	-	-	822,8	94,3	-	-
1.1.20.	§ 438 Zakup usług obejmujących tłumaczenia	62,0	-	-	65,6	105,8	-	-
1.1.21.	§ 439 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	21,8	-	-	12,5	57,1	-	-

1.1.22.	§ 440 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	2 438,5	-	-	2 580,1	105,8	-	-
1.1.23.	§ 441 Podróże służbowe krajowe	1 619,3	1 914,0	1 908,0	1 690,6	104,4	88,3	88,6
1.1.24.	§ 442 Podróże służbowe zagraniczne	112,6	236,0	192,0	91,4	81,2	38,7	47,6
1.1.25.	§ 443 Różne opłaty i składki	375,4	549,0	511,0	400,0	106,5	72,9	78,3
1.1.26.	§ 444 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 700,6	2 948,0	2 974,1	2 952,8	109,3	100,2	99,3
1.1.27.	§ 445 udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów.	6 843,8	51,0	6 032,0	5 632,0	82,3	11 043,1	93,4
1.1.28.	§ 448 Podatek od nieruchomości	651,1	708,0	687,0	648,2	99,6	91,6	94,4
1.1.29.	§ 451 Opłaty na rzecz budżetu państwa	0,9	10,0	10,2	1,7	190,3	17,1	16,8
1.1.30.	§ 452 Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	359,6	422,0	419,0	366,6	101,9	86,9	87,5
1.1.31.	§ 454 Składki do organizacji międzynarodowych	3,4	4,0	4,0	3,3	98,3	83,6	83,6
1.1.32.	§ 459 Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych	30,2	28,0	81,0	60,0	198,7	214,3	74,1
1.1.33.	§ 460 Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób prawnych	0,0	17,0	16,0	0,0	-	0,0	0,0
1.1.34.	§ 461 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	5 834,7	8 393,0	8 311,0	6 891,2	118,1	82,1	82,9
1.1.35.	§ 469 Składki do organizacji międzynarodowych, w których uczestnictwo jest związane z członkostwem w UE	12,3	13,0	13,0	12,0	97,9	92,7	92,7
1.1.36.	§ 470 Szkolenia pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej	3 039,2	2 683,0	2 162,0	1 939,1	63,8	72,3	89,7
1.1.37.	§ 605 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	4 158,6	9 739,0	9 739,0	9 257,6	222,6	95,1	95,1
1.1.38.	§ 606 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	1 543,4	9 308,0	9 756,0	2 356,8	152,7	25,3	24,2
2.	Dział 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	35 664,7	45 916,0	45 916,0	40 285,1	113,0	87,7	87,7
2.1.	Rozdział 75312 Uposażenie sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenie rodzinne	35 664,7	45 916,0	45 916,0	40 285,1	113,0	87,7	87,7
2.1.1.	§ 311 Świadczenia społeczne	35 664,7	45 916,0	45 916,0	40 285,1	113,0	87,7	87,7

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

¹⁾ Ustawa budżetowana rok 2017.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2016			Wykonanie 2017			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób ¹⁾	tys. zł	zł	osób ¹⁾	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ogółem wg statusu zatrudnienia ²⁾ w tym: Dział 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 284	279 760,6	10 207,3	2 295	289 688,9	10 518,8	103,1
1.1.	Rozdział 75102 Naczelne organy sądownictwa							
	01 osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	1 198	96 123,5	6 686,4	1 202	98 372,8	6 820,1	102,0
	07 asesory prokuratorscy i asesory sądowi	4	888,6	18 512,5	11	1 941,1	14 705,3	79,4
	09 sędziowie i prokuratorzy	612	141 605,4	19 281,8	610	146 895,0	20 067,6	104,1
	16 referendarze sądowi	74	9 611,1	10 823,3	73	10 073,0	11 498,9	106,2
	17 asystenci sędziów i prokuratorów	396	31 531,9	6 635,5	399	32 406,9	6 768,4	102,0

¹⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (załącznik 37, § 20 pkt 7).

Załącznik 4. Kalkulacja oceny ogólnej w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny

Oceny wykonania budżetu w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny dokonano stosując kryteria¹² oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2017 roku¹³.

Dochody: 52 427,8 tys. zł. Wielkości dochodów nie uwzględniono przy ustalaniu wartości G, gdyż zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa w części 05 planowanie i realizacja dochodów nie były objęte szczegółowym badaniem.

Wydatki (w całości wydatki budżetu państwa): 436 025,3 tys. zł

Łączna kwota G : 436 025,3 tys. zł (kwota wydatków)

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 1,0000$

Ocena cząstkowa dochodów: odstąpiono od dokonania oceny.

Nieprawidłowości w wydatkach: nie stwierdzono.

Ocena cząstkowa wydatków: **(5) pozytywna**

Łączna ocena wydatków: **5 pozytywna**

Opinia o sprawozdaniach: pozytywna

Ocena ogólna: pozytywna

¹² <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

¹³ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik 5. Wykaz jednostek objętych kontrolą

Lp.	Nazwa jednostki	Osoba odpowiedzialna za kontrolowaną działalność		Ocena kontrolowanej działalności*
		Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	
1.	Naczelny Sąd Administracyjny	Marek Zirk-Sadowski	Prezes NSA	P
2.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie	Wojciech Mazur	Prezes WSA w Warszawie	P

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O – ocena opisowa, N – ocena negatywna

Załącznik 6. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
6. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
7. Rzecznik Praw Obywatelskich
8. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
9. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
10. Sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka
11. Minister Finansów
12. Minister Sprawiedliwości Prokurator Generalny
13. Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa